

[AVRUPA BİRLİĞİ ADALET DİVANI]

MAHKEME KARARI (Büyük Daire)

1 Ağustos 2022 (*)

(Ön karar için referans – Kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili gerçek kişilerin korunması – Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi – Madde 7, 8 ve 52 (1) – 95/46/EC Sayılı Direktif– Madde 7(c)– Madde 8(1) – (EU) 2016/679 Sayılı Tüzük [*Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü*]– Madde 6 (1)'in birinci alt paragrafının (c) bendi ve Madde 6(3)'ün ikinci alt paragrafı – Madde 9(1) – veri sorumlusunun tabi olduğu yasal bir yükümlülüğe uymak için veri işlemenin gerekli olması - Kamu yararının amacı - Orantılılık - Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi – Kamu hizmetinde çalışan gerçek kişilerin veya kamusal fon alan dernek yahut işletme başkanlarının şahsi menfaat beyanlarında yer alan verilerin internet ortamında yayınlanmasını gerektiren ulusal mevzuat - Kamu sektöründe menfaat çatışmalarının ve yolsuzluğun önlenmesi)

C-184/20 sayılı dosyada,

Vilniaus apygardos administracinis teismas'ın (Bölge İdare Mahkemesi, Vilnius, Litvanya) 31 Mart 2020 tarihli kararına konu olan TFEU [*Treaty on the Functioning of the European Union, Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma*] 267. maddesi uyarınca ön karar talebi, 28 Nisan 2020 tarihinde Mahkeme'ye ulaşmıştır.

OT

v

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija [*Resmi Baş Etik Komisyonu*]

üçüncü kişi:

Fondas 'Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras', [*"Sivil Toplum Kuruluşları Bilgi ve Destek Merkezi" Vakfı*]

MAHKEME (Büyük Daire),

K. Lenaerts, Başkan, L. Bay Larsen, Başkan Yardımcısı, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, N. Jääskinen, I. Ziemele ve J. Passer, Chambers Başkanları, M. Ilešič (Raportör), J.-C. Bonichot, A. Kumin ve N. Wahl'dan oluşan, Yargıçlar,

Başsavcı: P. Pikamäe,

Katip: A. Calot Escobar,

Tarih: 15.03.2023

Çeviren: Mustafa KESKİN-Zülküf KARADAĞ,
Gözden Geçiren: Eda TANRIVERDİ- H. Berk SÜRÜCÜ
Kübra İSLAMOĞLU BAYER – Aden Cennet KILIÇ

yazılı prosedür göz önünde bulundurularak,

aşağıdakiler adına sunulan görüşleri değerlendirdikten sonra:

- Litvanya Hükümeti, adına temsilci olarak hareket eden K. Dieninis ve V. Vasiliauskienė tarafından,
- İtalyan Hükümeti, adına temsilci olarak hareket eden G. Palmieri ve devlet avukatı M. Russo, tarafından,
- Finlandiya Hükümeti, adına temsilci olarak hareket eden M. Pere tarafından,
- Avrupa Komisyonu, adına temsilci olarak hareket eden S.L. Kalėda, H. Kranenborg ve D. Nardi tarafından,

9 Aralık 2021 tarihli duruşmada Başsavcının Görüşünü dinledikten sonra,
aşağıdaki kararı vermiştir.

Karar

- 1 Bu ön karar talebi, 95/46/EC sayılı Direktifi yürürlükten kaldıran ve kişisel verilerin işlenmesine ve bu tür verilerin serbest dolaşımına ilişkin olarak gerçek kişilerin korunmasına ilişkin 27 Nisan 2016 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin (AB) 2016/679 sayılı Tüzüğü'nün (Genel Veri Koruma Tüzüğü) (OJ 2016 L 119, s. 1; 'GVKT') 6(1) maddesinin birinci alt paragrafının (e) bendinin ve 9(1) maddesinin yorumlanmasıyla ilgilidir.
- 2 Talep, OT'nin şahsi menfaat beyanı sunma yükümlülüğünü yerine getirmediği yönündeki ikinci tespite ilişkin kararlar ilgili olarak OT ile Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Resmi Baş Etik Komisyonu, Litvanya) ("Baş Etik Komisyonu") arasındaki yargılamada ileri sürülmüştür.

Yasal koşullar

Uluslararası hukuk

Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi

- 3 Birleşmiş Milletler Genel Meclisi'nin 31 Ekim 2003 tarihli 58/4 sayılı kararı ile kabul edilen ve 14 Aralık 2005 tarihinde yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi, tüm üye devletler tarafından imzalanmış ve 25 Eylül 2008 tarihli 2008/801/EC sayılı Konsey Kararı (OJ 2008 L 287, s. 1) ile Avrupa Birliği tarafından onaylanmıştır.
- 4 Sözleşmenin 1. maddesi şu şekildedir:

'Bu Sözleşmenin amaçları şunlardır:

(a) Yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla daha etkin ve verimli bir şekilde mücadele edilmesine yönelik tedbirleri teşvik etmek ve güçlendirmek;

...

(c) dürüstlüğü, hesap verebilirliği ve kamu işlerinin ve kamu malının düzgün yönetimini teşvik etmek.

5 Sözleşmenin 7(4) maddesine göre:

"Her bir Taraf Devlet, kendi iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, şeffaflığı teşvik eden ve menfaat çatışmalarını önleyen sistemleri benimsemeye, sürdürmeye ve güçlendirmeye çalışacaktır."

Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi

6 Avrupa Konseyi tarafından 27 Ocak 1999 tarihinde kabul edilen ve tüm Üye Devletler tarafından imzalanan Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi'nin resital bölümünün 4. maddesinde şu husus belirtilmektedir:

'Yolsuzluğun hukukun üstünlüğünü, demokrasiyi ve insan haklarını tehdit ettiğini, iyi yönetim, hakkaniyet ve toplumsal adaleti baltaladığını, rekabeti bozduğunu, ekonomik kalkınmayı engellediğini ve demokratik kurumların istikrarını ve toplumun ahlaki temellerini tehlikeye attığını vurgulayarak.'

Avrupa Birliği hukuku

Resmi görevlileri kapsayan yolsuzlukla mücadele sözleşmesi

7 Avrupa Toplulukları görevlilerini veya Avrupa Birliği Üye Devlet görevlilerini kapsayan yolsuzlukla mücadeleye dair Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3(2)(c) maddesine dayanılarak hazırlanan ve 28 Eylül 2005'te yürürlüğe giren Sözleşme'nin (OJ 1997 C 195, s. 2), 'Pasif yolsuzluk' başlıklı 2. maddesi şu şekildedir:

1. Bu Sözleşmenin amaçları bakımından, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya üçüncü bir kişi için herhangi bir menfaat talep eden veya alan veya böyle bir menfaat vaadini kabul eden resmi bir görevlinin kasti eylemi veya görevine uygun hareket etmekten veya resmi görevlerini ihlal ederek görevlerini yerine getirmekten kaçınması pasif yolsuzluk teşkil eder.

2. Her Üye Devlet, 1. paragrafta atıfta bulunulan türden bir davranışın suç olarak kabul edilmesini sağlamak adına gerekli tedbirleri alacaktır.'

8 Bu sözleşmenin 'Aktif yolsuzluk' başlıklı 3. maddesi şu şekilde kaleme alınmıştır:

‘1. Bu Sözleşmenin amaçları bakımından, resmi bir görevliye, kendisine veya üçüncü bir kişiye, kendi kurallarına uygun olarak hareket etmesi veya hareket etmekten kaçınması için doğrudan veya bir aracı aracılığıyla herhangi bir türde bir avantaj vaat eden veya veren kişinin kasıtlı eylemi aktif yolsuzluk teşkil edecektir.

2. Her Üye Devlet, 1. paragrafta atıfta bulunulan türden bir davranışın suç olarak kabul edilmesini sağlamak adına gerekli tedbirleri alacaktır.’

95/46/EC Sayılı Direktif

9 Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak bireylerin korunmasına ve bu tür verilerin serbest dolaşımına ilişkin 95/46/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 24 Ekim 1995 tarihli Direktifinin (OJ 1995 L 281, s. 31) resital bölümünün 10, 30 ve 33. maddeleri şu şekildedir:

‘(10) ... kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ulusal kanunların amacı, hem İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşme'nin 8. maddesinde hem de Topluluk hukukunun genel ilkelerinde tanınan temel hak ve özgürlükleri, bilhassa mahremiyet hakkını korumaktır; ... bu nedenle, bu kanunların birbirlerine yakınlaştırılması, vesile oldukları korumada herhangi bir azalmaya yol açmamalı, aksine Topluluk içerisinde yüksek düzeyde bir koruma sağlamaya çalışmalıdır;

...

(30) ... hukuka uygun olması için, ek olarak, kişisel verilerin işlenmesinin ilgili kişinin rızası ile gerçekleştirilmesi ya da ilgili kişiyi bağlayıcı bir sözleşmenin akdedilmesi veya ifası için ya da hukuki bir yükümlülük için yahut ilgili kişinin menfaatlerinin veya hak ve özgürlüklerinin ağır basmaması kaydıyla kamu yararına veya resmi bir yetkinin kullanılmasına veya bir gerçek veya tüzel kişinin meşru menfaatlerine yönelik olarak yürütülen bir görevin ifası için gerekli olması; ...

...

(33) ... Niteliği gereği temel özgürlükleri veya mahremiyeti ihlal edebilecek veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmemelidir; ... ancak bu verilerin özellikle kanuni bir mesleki sır saklama yükümlülüğüne tabi kişiler tarafından sağlıklı ilgili belirli amaçlarla veya temel özgürlüklerin kullanılmasını sağlamayı amaçlayan belirli dernek veya vakıfların meşru faaliyetleri sırasında işlenmesi başta olmak üzere özel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak bu yasağın istisnaları da açık bir şekilde belirlenmelidir.’

10 Direktifin 1. maddesinde tanımlanan amaç şu şekildedir:

‘1. Bu Direktif uyarınca, Üye Devletler, gerçek kişilerin temel hak ve özgürlükleri ile özellikle kişisel verilerin işlenmesine istinaden mahremiyet hakkını koruyacaklardır.

2. Üye Devletler, 1. paragrafta sağlanan korumayla bağlantılı nedenlerle Üye Devletler arasında kişisel verilerin serbest akışını ne kısıtlayacak ne de yasaklayacaktır.’

11 Direktifin 2. maddesi şu şekildedir:

‘Bu Direktifin amaçları doğrultusunda:

- (a) "kişisel veri", kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişi ("ilgili kişi") ile ilgili her türlü bilgi anlamına gelir; kimliği belirlenebilir kişi, özellikle bir kimlik numarasına veya fiziksel, fizyolojik, zihinsel, ekonomik, kültürel veya sosyal kimliğine özgü bir veya daha fazla faktöre atıfta bulunularak doğrudan veya dolaylı olarak tanımlanabilen kişidir;
- (b) “kişisel verilerin işlenmesi” (“işleme”), otomatik araçlarla olsun ya da olmasın kişisel veriler üzerinde gerçekleştirilen toplama, kaydetme, düzenleme, saklama, uyarılma veya değiştirme, geri alma, danışma, kullanma, iletim yoluyla açıklama, yayma veya başka bir şekilde erişilebilir yapma, uyumlaştırma veya birleştirme, engelleme, silme veya yok etme gibi kişisel veriler üzerinde gerçekleştirilen işlemler dizisi anlamına gelir.

...’

12 95/46 sayılı Direktifin “Kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygunluğuna ilişkin genel kurallar” başlıklı II. bölümü dokuz kısma ayrılmıştır.

13 Direktif’in I. kısmında yer alan “Verinin Niteliğine ilişkin ilkeler” başlıklı 6. madde şu şekildedir:

‘1. Üye Devletler, kişisel verilerin:

- (a) adil ve hukuka uygun işlenmesini;
- (b) belirli, açık ve meşru amaçlar için toplanması ve bu amaçlarla uyumlu olmayan bir şekilde işlenmemesini. ...
- (c) toplanma ve/veya ikincil işleme amaçlarıyla ilgili olarak yeterli, ilgili ve aşırı olmayan şekilde işlenmesini;

...

Sağlamalıdır.

2. 1. fıkraya uyulmasını sağlamak veri sorumlusunun görevidir.’

14 Direktifin II. kısmında yer alan “Veri işlemeyi meşru kılma kriterleri” başlıklı 7. madde şu şekildedir:

‘Üye Devletler, kişisel verilerin yalnızca aşağıdaki durumlarda işlenmesini sağlayacaktır:

...

(c) Veri sorumlusunun tabi olduğu hukuki bir yükümlülüğe uyum sağlamak için veri işlemenin gerekli olması; veya

...

(e) kamu yararına yürütülen bir görevin yerine getirilmesi veya veri sorumlusuna veya verilerin açıklandığı üçüncü bir kişiye verilen resmi yetkinin kullanılması için veri işlemenin gerekli olması; veya

...'

15 III. kısımda Direktifin, 'özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine' dair "Özel kategorilerin işlenmesi" başlıklı 8. maddesi şu şekildedir:

'1. Üye Devletler, ırk veya etnik köken, siyasi görüşler, dini veya felsefi inançlar, sendika üyeliğinin ortaya çıkmasına neden olan kişisel veriler ile sağlık veya cinsel hayatı ilgilendiren kişisel verilerin işlenmesini yasaklayacaklardır.

...

4. Uygun güvencelerin sağlanması şartıyla, Üye Devletler, önemli kamu yararı nedeniyle ulusal kanunla veya denetim makamının kararıyla 2. fıkrada belirtilenlere ek istisnalar belirleyebilir.

...'

GVKT

16 Madde 94(1)'de belirtildiği gibi, GVKT, 95/46 sayılı Direktifi 25 Mayıs 2018 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırmıştır. 99(2) Maddesi uyarınca, GVKT bu tarihten itibaren geçerlidir.

17 GVKT'nin resital bölümünün 4, 10, 26, 35, 39 ve 51. maddeleri aşağıdaki şekildedir:

'(4) Kişisel verilerin işlenmesi, insanlığa hizmet edecek şekilde tasarlanmalıdır. Kişisel verilerin korunması hakkı mutlak bir hak değildir; toplumdaki işlevi ile bağlantılı olarak değerlendirilmeli ve orantılılık ilkesine uygun olarak, diğer temel haklarla dengelenmelidir. Bu Tüzük, tüm temel haklara saygı duyar ve Antlaşmalarda yer aldığı şekliyle [Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi (Bildirge)]'nde tanınan başta özel hayata ve aile hayatına, konut ve iletişime saygı, kişisel verilerin korunması, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü, ifade ve bilgi özgürlüğü, ticarete bulunma özgürlüğü, etkili başvuru ve adil yargılanma hakkı ve kültürel, dini ve dilsel çeşitlilik gibi özgürlükleri ve ilkeleri gözetir.

...

(10) Gerçek kişilerin tutarlı bir biçimde ve yüksek düzeyde korunmasını sağlamak ve Birlik içinde kişisel veri akışının önündeki engelleri kaldırmak için, gerçek kişilerin bu tür verilerin işlenmesine ilişkin hak ve özgürlüklerinin korunma düzeyinin, tüm Üye Devletlerde eşdeğer olması gereklidir. ... Hukuki bir yükümlülüğe uyum sağlamak, kamu yararına yürütülen bir görevin ifası veya veri sorumlusuna verilen resmi yetkinin kullanılması amacıyla kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak bu Tüzük kurallarının uygulanmasını daha detaylı olarak belirleyebilmek adına, Üye Devletlerin, mevcut ulusal hükümleri muhafaza etmelerine ya da uygulamaya koymalarına izin verilmelidir. ... Bu Tüzük aynı zamanda, Üye Devletlere, özel kategorilerdeki kişisel verilerin (“hassas veriler”) işlenmesi de dahil olmak üzere, [*kendi*] kurallarını belirlemeleri için bir manevra alanı sağlamaktadır. Bu kapsamda bu Tüzük, kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygun işlendiği koşulların daha kesin olarak belirlenmesi de dahil olmak üzere, belirli işleme hallerinin koşullarını belirleyen Üye Devlet hukukunu dışlamaz.

...

(26) Veri koruma ilkeleri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi için uygulanmalıdır. ... Bir gerçek kişinin belirlenebilir olup olmadığına karar vermek ve gerçek kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak tanımlamak için ister veri sorumlusu ister başka bir kişi tarafından kullanılсын, [*ilgili kişiyi*] diğer kişilerden ayırmak gibi, makul olarak kullanılması muhtemel tüm araçlar dikkate alınmalıdır. ...

...

(35) Sağlıkla ilgili kişisel veriler, ilgili kişinin geçmiş, şimdiki veya gelecekteki fiziksel veya zihinsel sağlık durumuyla ilgili bilgileri ortaya çıkaran, ilgili kişinin sağlık durumuna ilişkin tüm verileri içermelidir. ...

...

(39) ... Kişisel veriler; yeterli, ilgili ve işlendikleri amaç için gerekli olanla sınırlı olmalıdır. Bu, özellikle, kişisel verilerin saklama süresinin kesin bir asgari ile sınırlı olmasının sağlanmasını gerektirir. Kişisel veriler, yalnızca işleme amacının başka yollarla makul bir şekilde yerine getirilememesi durumunda işlenmelidir.

...

(51) Nitelikleri gereği, temel hak ve özgürlüklerle ilgili olarak özellikle hassas olan kişisel veriler, işleniş bağlamı temel hak ve özgürlükler için önemli riskler oluşturabileceğinden özel korumayı hak eder. ... Üye Devlet kanunlarının bir hukuki yükümlülüğe uyulmasına, kamu yararına bir görevin ifa edilmesine ya da veri sorumlusuna verilen resmi bir yetkinin

kullanılmasına dair bu Tüzük'te ortaya konulan kuralların uygulanmasını benimsemek adına özel hükümler koyabileceği de dikkate alınarak, bu Tüzük'te düzenlenen belirli durumlarda işlenmesine izin verilmediği sürece, bu tür kişisel veriler işlenmemelidir. Bu tür işleme için özel gereksinimlere ek olarak, başta hukuka uygun işleme koşulları olmak üzere bu Tüzüğün genel ilkeleri ve diğer kuralları uygulanmalıdır. İlgili kişinin açık rıza verdiği veya özellikle amacı temel hakların kullanılmasını sağlamak olan belirli dernek ya da vakıflar tarafından meşru faaliyetler sırasında belirli ihtiyaçlara ilişkin olarak işlemenin gerçekleştirilmesi durumunun yanı sıra bu tür kişisel veri kategorilerinin işlenmesi adına genel yasağa getirilen istisnalar açıkça belirtilmelidir.'

18 GVKT'nin "Konu ve Amaçlar" başlıklı 1. maddesinin 2. paragrafı şu şekildedir:

"Bu Tüzük, gerçek kişilerin temel hak ve özgürlüklerini ve özellikle kişisel verilerin korunması hakkını korur."

19 GVKT'nin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesi şu şekildedir:

"Bu Tüzüğün amaçları doğrultusunda:

- (1) "kişisel veri" kimliği belirli ya da belirlenebilir bir gerçek kişiye (ilgili kişi) ilişkin her türlü bilgiyi ifade eder; kimliği belirlenebilir gerçek kişi, doğrudan ya da dolaylı olarak, özellikle isim, kimlik numarası, lokasyon verisi ya da çevrimiçi belirleyiciler gibi bir belirleyiciye veya fiziksel, fizyolojik, genetik, zihinsel, ekonomik, kültürel ya da sosyal kimliğe özgü bir ya da birden fazla unsura atıfta bulunularak belirlenebilen kişidir;
- (2) "işleme", otomatik araçlarla olsun veya olmasın, kişisel veri veya kişisel veri setleri üzerinde gerçekleştirilen toplama, kaydetme, düzenleme, yapılandırma, saklama, uyarılma veya değiştirme, elde etme, başvurma, kullanma, iletim yoluyla açıklama, yayma veya başka bir şekilde erişilebilir yapma, uyumlaştırma ya da birleştirme, kısıtlama, silme veya imha gibi herhangi bir işlem veya işlem dizisidir;

...

- (15) "sağlığa ilişkin veriler" sağlık hizmetlerinin sunulması da dahil olmak üzere bir gerçek kişinin sağlık durumunu ortaya koyan, gerçek kişinin fiziksel veya ruhsal sağlık durumuna ilişkin kişisel veriyi ifade eder;

...'

20 GVKT'nin "İlkeler" başlıklı II. Bölümü, tüzüğün 5 ile 11. maddelerini içermektedir.

21 Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeleri düzenleyen 5. maddenin 1. Fıkrası şu şekildedir:

'Kişisel Veriler:

- (a) ilgili kişiye yönelik olarak hukuka uygun, adil ve şeffaf bir biçimde işlenir (“hukuka ve dürüstlük kurallarına uygunluk ve şeffaflık”);
- (b) belirli, açık ve meşru amaçlara yönelik olarak toplanır ve bu amaçlara uygun olmayan bir şekilde işlenmez; kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları veya istatistiki amaçlarla işleme faaliyeti, 89(1) maddesi uyarınca, başlangıç amaçları ile uyumsuz olduğu şeklinde değerlendirilmez (“amacın sınırlanması”);
- (c) işlendikleri amaçlarla ilgili olarak yeterli, ilişkili ve gerekli olanla sınırlıdır (“veri minimizasyonu”);

...’

22 GVKT’nin ‘Hukuka Uygun İşleme’ başlıklı 6. Maddesinin 1 ile 3. fıkraları şu şekildedir:

‘1. İşleme faaliyeti, ancak aşağıdaki hususlardan en az biri geçerli olduğunda ve geçerli olduğu sürece, hukuka uygundur:

...

(c) veri sorumlusunun tabi olduğu bir hukuki yükümlülüğe uyulması amacı ile işleme faaliyetinin gerekli olması;

...

(e) kamu yararına ifa edilen bir görevin yerine getirilmesi veya veri sorumlusuna verilen resmi bir yetkinin kullanılması için işleme faaliyetinin gerekli olması;

...

3. 1. fıkranın (c) ve (e) bentlerinde belirtilen işlemenin dayanağı

(a) Birlik hukuku veya

(b) veri sorumlusunun tabi olduğu üye devlet hukuku

ile belirlenir.

İşleme amacı söz konusu yasal dayanakta belirlenir veya 1. Fıkranın (e) bendinde atıfta bulunulan işleme faaliyeti ile ilgili olarak, kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin ifa edilmesi veya veri sorumlusuna verilen resmi bir yetkinin kullanılması hususunda gerekli olmalıdır. ... Birlik veya üye devlet hukuku kamu yararı hedefini karşılamalı ve gözetilen meşru amaçla orantılı olmalıdır.’

23 GVKT’nin ‘Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesi’ başlıklı 9. maddesinin 1 ve 2. fıkraları şu şekildedir:

1. Kişilerin ırkı veya etnik kökenini, siyasi görüşlerini, dini veya felsefi inançlarını veya sendika üyeliğini ifşa eden verilerin işlenmesi ve gerçek bir kişiyi benzersiz şekilde tanımlamak amacıyla genetik verilerin, biyometrik verilerin işlenmesi, sağlıkla veya kişinin cinsel hayatı veya cinsel yönelimi ile ilgili verilerin işlenmesi yasaktır.
2. Aşağıdaki durumlardan birinin varlığı halinde 1. fıkra uygulanmaz:

...

- (g) işlemenin, amaçla orantılı, veri koruma hakkının özüne saygılı ve ilgili kişinin temel hakları ve menfaatlerinin güvence altına alınması adına uygun ve belirli tedbirler sağlayan Birlik veya üye devlet hukuku temeline dayanarak önemli kamu yararı adına nedenlerle gerekli olması;

...'

Litvanya Hukuku

- 24 2 Temmuz 1997 tarihli Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas Nr. VIII-371 (Kamu hizmetinde kamu ve özel çıkarların uzlaştırılması hakkında Litvanya Cumhuriyeti'nin VIII-371 sayılı kanunu) (Žin., 1997, No 67-1659), söz konusu uyuşmazlığın olduğu anda yürürlükte olduğu haliyle ('Menfaatlerin uzlaştırılması Hakkında Kanun'), Kanun'un 1. maddesinde belirtildiği gibi, kararlar alınırken kamu menfaatinin öncelikli olmasını sağlamak, alınan kararların tarafsızlığını garanti altına almak ve kamu hizmetlerinde yolsuzluğun ortaya çıkmasını ve yayılmasını önlemek amacını taşımaktadır.
- 25 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 2(1). maddesi uyarınca, 'kamu hizmetinde çalışan kişiler' kavramı, diğerlerinin yanı sıra, Devlet veya yerel bir otorite bütçesi tarafından finanse edilen ve idari yetkilere sahip olan kişileri kapsamaktadır.
- 26 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un "Kamu hizmetinde çalışmak isteyen, çalışan veya çalışmış olan kişilerin yükümlülükleri" başlıklı 3. maddesinin 2. ve 3. fıkraları şu şekildedir:
- ‘2. Kamu hizmetinde çalışmak isteyen veya çalışan kişiler ile bu Kanunun 4(1). maddesinde belirtilen diğer kişiler, kişisel şahsi menfaatlerini beyan ederler.
3. Kamu görevinden ayrılanlar, bu Kanunun 5. maddesinde belirtilen sınırlamalara tabidir.’
- 27 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un "Şahsi menfaatlerin beyanı" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrası şu şekildedir:

‘Kamu hizmetinde çalışan ve kamu hizmetinde görev yapmak isteyen herhangi bir kişi, bu Kanunda belirtilen ayrıntılı kurallara ve diğer kanunlara uygun olarak şahsi menfaat beyanı (“beyanname”) vererek şahsi menfaatlerini beyan eder. ...’

28 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun’un 5. maddesinde belirtildiği üzere:

‘1. Şahsi menfaatlerini beyan eden kişiler, seçim, işe alınma veya atanma tarihinden itibaren 30 gün içinde [Baş Etik Komisyonu] tarafından belirlenen ayrıntılı kurallara uygun olarak beyanlarını elektronik ortamda sunarlar (Bu maddenin 2, 3 ve 4. fıkraları ile madde 4(2)'de belirtilen durumlar hariç).

2. Kamu hizmetinde çalışmak isteyen kişiler, (bu Kanunun 4(2). maddesinde belirtilen kişiler ve haklarındaki bilgiler mevzuat uyarınca gizli olan ve/veya istihbarat, karşı casusluk ya da suç istihbaratı faaliyetinde bulunan kişiler hariç olmak üzere) veya diğer yasal düzenlemelerde aksi öngörülmedikçe, seçim, işe alma veya atama tarihinden önce beyanmelerini sunar.

3. Haklarındaki bilgiler mevzuat uyarınca gizli olan ve/veya istihbarat, karşı casusluk veya suç istihbaratı faaliyetinde bulunan kişiler, seçim, işe alım veya atanma tarihinden itibaren 30 gün içinde, o kurum (veya tüzel kişi) tarafından belirlenen ayrıntılı kurallara uygun olarak kurum başkanına (veya tüzel kişiye) beyanda bulunurlar.

4. Kamu ihale heyetlerinin üyeleri, basitleştirilmiş usul kapsamında ihalelerin verilmesiyle bir ihale makamı başkanı tarafından görevlendirilen kişiler ve kamu ihale süreçlerine katılan uzmanlar, kamu ihale süreçlerine katılmadan önce şahsi menfaat beyanlarını elektronik olarak sunarlar. Bir kamu ihale heyeti üyesi, bir ihale makamı başkanı tarafından basitleştirilmiş usul kapsamında ihale yapılmasıyla görevlendirilen bir kişi veya kamu ihale süreçlerine katılan bir uzman, şahsi menfaat beyanında bulunmamış ise ilgili ihale sürecine katılamaz ve ilgili görevlerinden azledilir.

5. Kişinin çalıştığı kurumun (veya tüzel kişinin) işleyişine ilişkin süreçleri düzenleyen kanuni düzenleme gerekli kılıyorsa, beyannamenin sadece o kurumun başkanına (veya tüzel kişiye) veya yetkilisine değil, aynı zamanda o kuruma (veya tüzel kişiye) tabi veya sorumlu bir tüzel kişinin veya başka bir tüzel kişinin başkanı veya yetkili temsilcisine de de verilmesi gerekebilir.

6. Beyanmeleri almaya yetkili kuruluşlar, kanunlarda belirtilen hallerde ve ayrıntılı kurallara uygun olarak beyanmeleri beyan sahibinin işyerinden veya [Etik Baş Komisyonu]’ndan talep eder ve alır.’

29 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un "Beyannamenin İçeriği" başlıklı 6. maddesi şu şekildedir:

‘1. Beyan sahibi beyanında kendisi ve eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partneri ile ilgili aşağıdaki verileri belirtecektir:

- (1) adı, soyadı, kimlik numarası, sosyal güvenlik numarası, işveren(ler)i ve görevleri;
- (2) beyan sahibinin veya eşinin, birlikte yaşadığı kişinin veya partnerinin üyesi olduğu tüzel kişi;
- (3) Kişisel Gelir Vergisi Kanunu’nda tanımlandığı şekilde serbest meslek faaliyeti;
- (4) siyasi parti ve sendika üyelikleri hariç olmak üzere, teşebbüs, kuruluş, dernek veya fonlara üyelik ve yürütülen görevler;
- (5) değeri 150 Avro'dan fazla ise, son 12 takvim ayı içinde alınan hediyeler (yakın akrabalarından olanlar hariç);
- (6) son 12 takvim ayı içinde gerçekleştirilen işlemler ve işlemin değeri 3.000 Avro'dan fazla ise diğer cari işlemler hakkında bilgi;
- (7) yakın akrabalar veya beyan sahibi tarafından bir menfaat çatışmasına yol açabileceği bilinen diğer kişiler veya veriler.

2. Beyan sahibi, ayrı yaşıyorlarsa, ortak bir hane oluşturmuyorlarsa ve bu nedenle beyan sahibi bu bilgilere sahip değilse, eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partneri ile ilgili verileri hariç tutabilir.”

30 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un ‘Şahsi menfaatlere ilişkin verilerin kamuya açıklanması’ başlıklı 10. maddesi şu şekildedir:

‘1. Seçilmiş temsilciler ve siyasi görevlerde bulunan kişiler, Devlet görevlileri, hakimler, Devlet veya yerel yönetim kurumlarının başkan ve başkan yardımcıları, siyasi (kişisel) vakıfların geçici görevlileri, başkan ve vekillik görevlerini yerine getiren devlet görevlileri, Devlet veya mahalli idare bütçesinden veya fonlarından finanse edilen kamu kurum veya kuruluşlarının başkan ve başkan yardımcıları, ulusal veya yerel kurum veya kuruluşların alt bölümlerinin başkanları, teşebbüslerin ve bütçe makamlarının başkan ve yardımcıları, Litvanya Bankası'nın kamu yönetimi yetkilerine sahip çalışanları (finansal piyasaların denetimi, tüketiciler ve finansal piyasa katılımcıları arasındaki uyuşmazlıkların yargı dışı çözümü ve diğer kamu yönetimi işlevleri ile ilgili görevleri yerine getiren), genel kurulunda oy haklarının yarısından fazlasına Devletin veya yerel otoritenin sahip olduğu kamu veya özel sektör şirketlerinin denetim kurulu ve yönetim kurulu üyeleri ile müdürleri ve müdür yardımcıları, Devlet veya yerel otorite iştiraklerinin yönetim kurulu üyeleri, siyasi partilerin başkan ve başkan yardımcıları, seçilmiş temsilci veya siyasi makam sahiplerinin gönüllü danışmanları asistanları ve danışmanları, Litvanya Cumhuriyeti Parlamentosu komiteleri tarafından

onaylanan uzmanlar, bakanlık danışma kurulları üyeleri, Zorunlu Sağlık Sigortası Konseyi üyeleri ile bu Konseyin gönüllü danışmanları, Ulusal Sağlık Kurulu üyeleri, devletin veya bir mahalli idarenin bütçe idarelerinde veya kamu kuruluşlarında, Devlet veya mahalli idare teşebbüslerinde veya Devletin veya yerel yönetimin genel kurulunda oy haklarının yarısından fazlasına sahip olduğu ve sağlık ya da eczacılık lisansı olan teşebbüste çalışan doktorlar, dış hekimleri ve eczacılar, kamu ihale heyetlerinin üyeleri, ihale makamı başkanı tarafından basitleştirilmiş usul kapsamında ihale yapılması için görevlendirilen kişiler ve kamu ihale süreçlerine katılan uzmanların (verileri kanunda belirtilen şekilde sınıflandırılan ve/veya istihbarat, karşı casusluk veya cezai istihbarat faaliyetinde bulunan kişilerin beyanlarında belirtilen veriler hariç olmak üzere) tümünün verileri kamuya açık olacak ve Baş Etik Komisyonu'nun internet sitesinde bu komisyon tarafından öngörülen usule uygun olarak paylaşılacaktır. Verileri aleni olan bir kişinin beyan sahibi statüsünü kaybetmesi halinde, ilgili kişinin başvurusu üzerine Baş Etik Komisyonu beyanı internet sitesinden kaldırır.

2. Beyannamede yer alan aşağıdaki veriler kamuya açıklanamaz: kimlik numarası, sosyal güvenlik numarası, özel kişisel veriler ve kanunla açıklanması yasak olan diğer veriler. Ayrıca, bir ticari işlemin diğer tarafının verileri, o tarafın gerçek kişi olduğu durumlarda yayınlanmayacaktır.'

31 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 'İzlemeden Sorumlu Makamlar ve Kamu Görevlileri' başlıklı 22. maddesi şu şekildedir:

'Bu Kanunun kapsamındaki kişilere nasıl uygulanacağı aşağıdakiler tarafından izlenir:

- (1) Baş Etik Komisyonu
- (2) ilgili Devlet veya mahallî idare kurum veya kuruluşlarının başkanları veya bunların yetkili temsilcileri;
- (3) ihale makamı başkanı veya onun yetkilendirdiği kişiler (kamu ihale heyetlerinin üyeleri ile ilgili olarak, bir ihale makamı başkanının basitleştirilmiş usul kapsamında ihaleleri vermekle görevlendirdiği kişiler ve kamu alımlarına katılan uzmanlar);
- (4) yasal düzenlemelerle belirlenen ayrıntılı kurallara uygun olarak diğer Devlet organları.

...

3 Bir kişinin bu Kanunun gereklerine uymadığına dair doğrulanmış bir bilgi edinildiği takdirde, Devlet başkanları veya mahallî idare kurum veya kuruluşları veya bunların yetkili temsilcileri veya devlet veya mahalli idare kurumu, kendi inisiyatifleriyle veya Baş Etik Komisyonu talimatıyla, kamu hizmetinde çalışan kişinin resmi faaliyetini araştırır. Baş Etik Komisyonu, kontrolün sonucu hakkında bilgilendirilir ve ilgili kişinin soruşturma

raporundaki davranışının değerlendirilmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını değerlendirme hakkına sahiptir. ...'

32 Kamusal ve Şahsi Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Litvanya Cumhuriyeti Kanununun 1 Ocak 2020'den itibaren yürürlükte olan versiyonunda ('değiştirildiği şekliyle Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun') madde 2(5) hükmünde yer alan kamu kurumunda çalışan kişiler arasında, Devletin veya mahalli idarenin bütçesinden veya fonlarından finansman sağlayan ve idari yetkilere sahip olan kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan kişileri saymamaktadır.

33 Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 4(3). maddesi değiştirildiği şekliyle:

'Bu Kanunun şahsi menfaatlerin beyanına ilişkin hükümleri ile bu Kanunun 11 ve 13. maddeleri aşağıdaki hallerde de uygulanır:

...

(8) sözleşmeye giren idare veya idare başkanına (birlikte "ihale makamı"), bir idarenin kamu ihale heyetlerinin üyelerine, idare başkanı tarafından Sözleşme kapsamında ihale yapılması için görevlendirilen kişilere; basitleştirilmiş prosedür altında, kamu ihale süreçlerine katılan uzmanlar ve ihale, atık su arıtma, enerji, ulaştırma veya posta hizmetleri sektöründeki bir idarede imtiyaz sözleşmesi başlatan kişilere;

...'

34 16 Temmuz 2018 tarihine kadar yürürlükteki versiyon olan 11 Haziran 1996 tarihli I-1374 sayılı Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas'ın (Litvanya Cumhuriyeti I-1374 Sayılı Kişisel Verilerin Hukuken Korunmasına Dair Kanun) (Žin., 1996, No 63-1479), 2(8). maddesinde düzenlendiği gibi:

'Özel [nitelikli] kişisel veriler", bir gerçek kişinin ırk veya etnik kökeni, siyasi, dini, felsefi veya diğer inançları, sendika üyeliği, sağlık veya cinsel hayatı ile ilgili veriler ve bu kişinin cezai mahkumiyetine ilişkin bilgiler anlamına gelir.'

Ana davadaki anlaşmazlık ve ön karar için atıfta bulunulan sorular

35 Baş Etik Komisyonu, diğerlerinin yanı sıra, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un uygulanmasını sağlamaktan ve özellikle şahsi menfaat beyannamelerini toplamak ve kontrol etmekten sorumlu bir kamu makamıdır.

36 OT, çevre koruma alanında faaliyet gösteren kamu fonlarının alınmasında Litvanya mevzuatına tabi bir kuruluş olan QP'nin direktörü olarak hizmet vermektedir.

- 37 7 Şubat 2018 tarihli bir kararla Baş Etik Komisyonu, OT'nin şahsi menfaat beyanında bulunmayarak Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 3(2) ve 4(1). maddelerini ihlal ettiğini tespit etmiştir.
- 38 6 Mart 2018'de OT, görevli mahkemede bu kararın iptali için dava açmıştır.
- 39 OT, davayı desteklemek için öncelikle, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 2(1) maddesi kapsamında QP'nin yöneticisi sıfatıyla, hiçbir kamu yönetimi yetkisine sahip olmadığını ve halka herhangi bir kamu hizmeti sunmadığını belirtmiştir. Ayrıca QP, bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyetlerini kamu otoritelerinden bağımsız olarak yürütmektedir.
- 40 İkinci olarak, ve her halükârda şahsi menfaat beyanı vermesi gerekmiş olsa dahi, OT, şahsi menfaat beyannamesinin yayınlanmasının hem kendisinin hem de duruma göre beyanında belirtmesi istenebilecek diğer kişilerin özel hayatına saygı hakkını olumsuz etkileyeceğini iddia etmektedir.
- 41 Baş Etik Komisyonu, OT'nin kamu görevlisi olmamasına rağmen ve kamusal idarede herhangi bir yetki kullanmamış olsa dahi, bugüne dek AB [*Avrupa Birliği*] fonlarından ve Litvanya Devleti'nin bütçesinden finansman desteği alan bir kuruluştaki idari yetkilere sahip olduğu için şahsi menfaat beyanı vermesi gerektiğini ileri sürmektedir. Buna ek olarak, Baş Etik Komisyonu bu anlamda bir beyanın, bireyin ve eşinin özel hayatına etki edebileceğini ancak bu müdahalenin kaynağının Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun olduğunu belirtmektedir.
- 42 Sevk eden mahkeme Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un öngördüğü kurallar ile GVKT'nin 6(1). maddesinin birinci alt paragrafı ve 6(3). maddesinin (c) ve (e) bentleri ve 9(1). maddesi ile uyumlu olup olmadığı konusunda şüphe duymaktadır. Mahkeme, şahsi menfaat beyannamesinde yer alan kişisel verilerin, beyan sahibinin ve eşi ile beyan sahibinin çocuklarının özel hayatına ilişkin bilgileri ifşa etmeye elverişli olduğunu ve nihayetinde ilgili kişinin özel hayatına saygı gösterilmesi hakkını ihlal edebilecek nitelikte olduğu görüşünü benimsemektedir. Gerçekten de bu türden veriler, ilgili kişinin aynı cinsiyetten başka bir kişiyle birlikte yaşaması veya yaşıyor olması gibi bilhassa özel nitelikteki kişisel verileri ifşa edebilir ve bireyin özel hayatında önemli ölçüde rahatsızlığa yol açabilecek niteliktedir. Beyan sahibi ve eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partneri tarafından alınan hediyeler ve yapılan işlemlere ilişkin veriler de özel hayata ilişkin bazı ayrıntıları ortaya çıkarmaktadır. Hatta, menfaat çatışmasına yol açabilecek beyan sahibinin yakın akrabaları veya tanıdıklarına ilişkin veriler beyan sahibinin ailesi ve kişisel ilişkileri hakkında da bilgi vermektedir.
- 43 Sevk eden mahkemeye göre, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un amacı kamu işlevleri yerine getirilirken -bilhassa kamu yararının uygulanmasına ilişkin kararlar alınırken- şeffaflık ilkesinin gözetilmesini sağlamak iken, bu türden kararların alınmasını etkileyebilecek meselelerin internet ortamlarında yayımlanması bu amacı sağlamak için gerekli değildir.

Kişisel verilerin, ilgili Kanunun 5.maddesinde öngörülen kuruluşlara iletilmesi ve 22. maddede atıfta bulunulan organlara verilen gözetleme görevi, bu amaca ulaşılmasını sağlamak için yeterli önlemleri oluşturmaktadır.

44 Bu koşullar altında, Vilniaus apygardos administracinis teismas (Bölge İdare Mahkemesi, Vilnius, Litvanya) yargılamanın durmasına ve ön karar için aşağıda sıralanan soruları Adalet Divanı'na göndermeye karar vermiştir:

- (1) GVKT'nin kişisel verilen işlenmesinin kamu yararına yürütülen bir görevin ifa edilmesi için gerekli olduğu GVKT 6(1). maddesinin ilk alt paragrafının (e) bendinde belirtilen koşul veya sorumluya verilen resmi yetkinin uygulanmasında -GVKT 6(3). maddesinde belirtilen gereklilikler bakımından- Üye Devlet hukukunun kamu yararı amacını karşılaması ve izlenen meşru amaçla orantılı olması şartı ile Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7 ve 8. Maddeleri göz önünde bulundurulduğunda, Ulusal Hukukun, şahsi menfaat beyannamelerinin kamuoyuna açıklanmasını ve veri sorumlusunun [Baş Etik Komisyonu'nun] internet sitesinde, internete erişimi olan tüm kişilerin erişimine açık hale getirecek şekilde yayımlanmasını zorunlu tutamayacağı şeklinde yorumlanabilir mi?
- (2) Avrupa Veri Koruma Tüzüğü'nün 9(1) maddesinde belirtilen özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi yasağının, (g) bendinde belirtilen kişisel verileri işlemenin önemli kamu menfaati için gerekli olması şartını da içeren [Tüzüğü] 9(2) maddesinde belirtilen şartlara bağlı kalarak; ulaşılmak istenen amaçla orantılı olması gerektiğini ve ilgili kişinin temel haklarının korunması için uygun ve belirli tedbirlerin alınması gerektiğini belirten Avrupa Birliği Hukuku veya Üye Ülke Hukukuna dayanarak ve ayrıca Bildirgenin 7 ve 8. maddeleri ile ilgili olarak, ulusal hukukun kişinin siyasi düşüncesi, dernek üyeliği cinsel yönelimi ve diğer kişisel bilgileri de içeren kişisel verilerinin ifşasına sebep olabilecek kişisel menfaatlere ilişkin beyanlar ile ilgili verilerin açıklanması ve internete erişimi olan tüm bireylerin söz konusu verilere erişme imkanı sağlanarak veri sorumlusunun internet sitesinde yayımlanmasını gerektirmeyebileceği şeklinde yorumlanabilir mi?

Ön Karar Talebinin Kabul Edilebilirliği

- 45 Litvanya Hükümeti ve Avrupa Komisyonu 1 Ocak 2020'de yürürlüğe giren Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'da yapılan değişiklik neticesinde ana davadaki başvuranın, artık ilgili kanuna tabi bir kişi olmadığını belirtmiştir.
- 46 Buna ek olarak Komisyon, sevk eden mahkemenin Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un şahsi menfaatlerle ilgili verilerin yayımlanmasını gerektiren bazı hükümlerin anayasaya uygunluğunu değerlendirmesini talep etmesi üzerine Lietuvos Respublikos

Konstitucinis Teismas (Litvanya Anayasa Mahkemesi)'nin verdiği 20 Eylül 2018 tarihli kararda 10. maddenin ana davanın konusu olmadığını tespit edildiğini gözlemlemiştir.

- 47 Bu bağlamda, yeniden hatırlatmak gerekir ki, yerleşik içtihatlar uyarınca TFEU'nun 267. maddesinde işaret edilen prosedür, Adalet Divanı ile yerel mahkemeler arasında bir köprü görevi görmektedir. Böylece Divan, yerel mahkemelere önlerine gelen uyuşmazlıkları karara bağlamak için gerek duydukları AB Hukuku'nun yorumunu sağlar durumdadır. (12 Mart 1998 tarihli, Djabali kararı, [C-314/96](#), [EU:C:1998:104](#), [17. paragraf](#), ve 3 Aralık 2020 tarihli talimat, Fedasil, [C-67/20 ila C-69/20](#), yayınlanmamış, [EU:C:2020:1024](#), [18. paragraf](#)).
- 48 Aynı yöndeki yerleşik içtihatlar uyarınca, AB Hukukunun nasıl uygulanacağına ilişkin yorum talepleri, özünde bu yorumun yapılması görevi yerel mahkemeye ait olsa ve bu yorumun uygunluğu Mahkeme nezdinde tartışma dışı olsa da, bir "uygunluk karinesinden" istifade eder. Mahkeme, yerel bir mahkeme tarafından ön karar için sevk edilen soru hususunda AB Hukuku yorumunun ana davanın gerçekleri yahut amacı ile hiçbir ilgisinin bulunmadığını oldukça açık olduğu durumlarda veya soruların varsayımsal olması veya Mahkeme'nin kendisine sunulan sorulara faydalı bir cevap vermesi için gerekli somut bilgi ve yasal araçlara sahip olmaması sebebi ile karar vermeyi reddedebilir. (22 Şubat 2022 tarihli, Stichting Rookpreventie ve diğerleri kararı, [C-160/20](#), [EU:C:2022:101](#), [82. paragraf](#) ve alıntılanan içtihat).
- 49 Mevcut durumda, önemle altı çizilmelidir ki, Mahkeme'nin bilgi talebine cevap olarak, sevk eden mahkeme, ilk etapta, ana davadaki söz konusu kararın hukuka uygunluğunun, bu kararın kabul edildiği tarihte yürürlükte olan yerel kanunlar ışığında değerlendirilmesi gerektiğini izah etmiştir. Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun uyarınca şahsi menfaat beyanı vermek zorunda olanlar, devlet yahut yerel idare bütçesinden/fonlarından finanse edilen kamu kuruluşlarında çalışan ve idari yetki ile donatılmış kişilerdir.
- 50 Sevk eden mahkeme, ana davada başvuranın Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un değiştirilmiş haliyle bundan böyle kamuda çalışan bir kişi ile eş tutulmaması dahi yine de aynı kanunun 4(3)(8). maddesinde atıfta bulunulan kişilerden olacağını ve bu bağlamda şahsi menfaat beyanı sunması gerekebileceğini belirtti.
- 51 İkincisi, sevk eden mahkeme, esas görülen davanın, 20 Eylül 2018 tarihli Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas'ın (Litvanya Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi) kararından etkilenmediğini belirtmiştir. Bu karar ile, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 10(1) ve (2). maddelerinin Litvanya Cumhuriyeti Anayasası ile uyumlu olup olmadığına ve ölçülülük-orantılılık ilkesine uygun olup olmadığına karar vermesi bağlamında sevk eden mahkemenin talebinin kabul edilebilir nitelikte olmadığı ifade edilmiştir. Ana davada kararı verilecek meselenin, şahsi menfaat beyanlarında verilen verilerin kamuoyuna ifşa edilmesiyle alakalı değil, böyle bir beyanda bulunma yükümlülüğü olup olmadığıyla alakalı olduğu belirtilmiştir.

- 52 Sevk eden mahkeme, ana davada kararı verilecek sorunun, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas'ın (Litvanya Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi) belirttiği gibi sahiden de, başvuranın ana davada şahsi menfaat beyanı sunma yükümünü yerine getirmediği için Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 3(2) ve 4(1). maddelerini ihlal edip etmediği olsa da ana davadaki başvuranın, şahsi menfaatlerin yayınlanmasının hukuka uygun olmadığı yönündeki kararın iptali için açtığı davayı desteklemek için ileri sürmüş olması nedeniyle ana davada söz konusu kararın hukuka uygunluğunu gözden geçirmek için bu türden bir beyanın sunulmasının ilgili kanunun 10. maddesinin uygulanmasından kaynaklanan zorunlu sonuçlarının, yani beyanda geçen belli verilerin Etik Komisyonunun internet sitesinde yayınlanıyor olmasının değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.
- 53 Sevk eden mahkemenin sunduğu bilgiler dikkate alındığında, Litvanya Hükümeti ve Komisyon tarafından ileri sürülen hususlar, atıfta bulunulan soruların ilgili olduğuna dair karineyi çürütmek için yeterli değildir ve yorum talebi, AB Hukuku'nun yorumlanmasını gerektirmeyecek derecede açık ve anlaşılır veya somut olaya uygulanamayacağı bariz bir konuda olmadığı gibi, sevk eden mahkemenin talep ettiği yorumu karar aşamasında göz önünde bulundurabileceği düşünüldüğünde, yorum talep edilen sorunun varsayımsal bir sorun olduğu da iddia edilemez. Dahası, Mahkeme, iletilen sorulara kullanışlı bir yanıt vermek için gerekli olan somut bilgi ve yasal araçlara sahiptir.
- 54 Bu sebeptir ki ön karar talebi kabul edilebilirdir.
- Sevk Edilen Soruların İncelenmesi**
- Zaman Bakımından Uygulanabilir Hukuk**
- 55 Sevk eden mahkeme soruları ile GVKT'nin yorumlanmasını talep etmektedir. GVKT'nin 99(2). maddesi uyarınca, 95/46 sayılı Direktifin 94(1) maddesi uyarınca yürürlükten kaldırılmış ve GVKT, 25 Mayıs 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 56 Nihayetinde, 7 Şubat 2018 tarihinde Baş Etik Komisyonu tarafından kabul edilen ana davadaki söz konusu karar 95/46 sayılı Direktife tabidir.
- 57 Ancak, Mahkeme önüne gelen dokümanlardan şunu anlamaktadır: Baş Etik Komisyonu'nun aldığı kararla, başvuranın ana davada Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'u ihlal ederek şahsi menfaat beyanında bulunmadığını iddia ettiği anlaşılmaktadır. Hal böyleyken, 50. paragrafta atıfta bulunulan bilgiler çerçevesinde ve ana davada başvuranın 25 Mayıs 2018 tarihinden, yani GVKT'nin yürürlüğe girdiği tarihten evvel söz konusu beyannameyi verdiği ilişkin hiçbir belge bulunmadığından, GVKT'nin esas görülen davadaki soruna zaman bakımından uygulanabilir olma olasılığı devam etmektedir. Bu husus sevk eden mahkemenin takdirindedir.

- 58 Dahası, ön karar için başvuruda bulunulan iki soruda atıf yapılan 95/46 sayılı Direktifin hükümleri ile GVKT hükümleri, istenilen görüş ve Mahkemenin vermekle yükümlü olduğu ön kararın amacı bağlamında değerlendirildiğinde maksatları yönünden eş olarak görülmelidir. (Bkz: kıyasen, 21 Kasım 2013 tarihli, Dixons Retail Kararı, [C-494/12](#), [EU:C:2013:758](#), [18. paragraf](#))
- 59 Bu sebeple, sevk eden mahkeme tarafından sunulan sorulara kullanışlı cevaplar verebilmek adına hem 95/46 sayılı Direktifi hem de GVKT temelli bir inceleme yapılması gerekmektedir.

Birinci Soru

- 60 İlk soruda, sevk eden mahkeme, 95/46 sayılı Direktif'in 7(c) ve (e) maddelerinin ve GVKT'nin 6(1) ve 6(3) maddelerinin ilk alt paragrafının (c) ve (e) bentleri, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7 ve 8. maddeleri ışığında okunduğunda, kamu kaynaklarından finansal destek alan her türlü kuruluşun yetkililerinin vermek zorunda olduğu şahsi menfaat beyannamelerini toplayan ve beyan verenlerin rızasını alan kamu makamlarının, şahsi menfaat beyannamesinin içerdiği kişisel verileri çevrimiçi olarak yayınlamasını emreden yerel hukuk kurallarını yasakladığı şeklinde yorumlanıp yorumlanamayacağını sormaktadır.
- 61 Evvela belirtmek gerekir ki, 95/46 sayılı Direktifin 1(1). maddesi, resital bölümünün 10. maddesi ile, GVKT'nin 1 (2). maddesi, resital bölümünün 4 ve 10. maddeleri birlikte değerlendirildiğinde 95/46 sayılı Direktif ve GVKT, özellikle kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak gerçek kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin ileri seviyede korunmasını sağlamayı amaçlamaktadır; ki bu hak ayrıca, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 8. maddesinde de tanınmakta olup yine Bildirge'nin 7. maddesinde korunan özel yaşama saygı hakkıyla da oldukça yakından bağlantılıdır.
- 62 Bu amaçla 95/46 sayılı Direktif'in 2. bölümü ile GVKT'nin 2. ve 3. bölümleri kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeleri ve işleme sırasında gözetilmesi gereken ilgili kişi haklarını ortaya koymaktadır. Öyle ki, GVKT'nin yürürlüğe girmesinden önce, tüm kişisel veri işleme faaliyetleri, verinin niteliğiyle ilgili ilkelere ve 95/46 sayılı Direktif'in 6 ve 7. maddelerinde belirtilen veri işlemeyi hukuka uygun hale getirme kriterlerine uygun olmalıydı. GVKT yürürlüğe girdikten sonra ise GVKT'nin 5. ve 6. maddelerinde düzenlenen kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler ve kişisel veri işlemenin hukuka uygunluk şartlarına uyum sağlanmalıdır. (Bkz: 22 Haziran 2021 tarihli, Latviyas Republikas Saeima kararı, [C-439/19](#), [EU:C:2021:504](#), [96. paragraf](#) ve 24 Şubat 2022 tarihli, Valsts ieņēmumu dienests (Kişisel verilerin vergilendirme amacıyla işlenmesi hakkında) kararı, [C-175/20](#), [EU:C:2022:124](#), [50. paragraf](#)).

- 63 Mevcut durumda, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 10(1). maddesi, Baş Etik Komisyonu'nun bu maddede belirtilen kamu görevlilerinin sunduğu şahsi menfaat beyannamelerinde yer alan ve içeriği ilgili kanunun 6(1) maddesinde belirtilen bilgilerin - madde 10(2)'de sıralanan bilgiler hariç- internet sitesinde yayımlanması yükümlülüğünü getirmektedir.
- 64 Bu bağlamda, Mahkeme'ye yöneltilmiş soruların, yalnızca kamu fonu alan bir kuruluş başkanının sunması gereken şahsi menfaat beyanında belirtilen bilgilerin Baş Etik Komisyonu'nun internet sitesinde yayınlanması ile ilgili olduğu belirtilmelidir. Ön karar talebinde Mahkeme'ye iletilen soru, kişilerin, şahsi menfaatlerini bu veya başka durumlarda kendi başlarına açıklama yükümlülüğü ile ilgili değildir.
- 65 Baş Etik Komisyonu'nun internet sitesinden yayınlanması öngörülen bilgiler, isim ve soy isimleri ile tanımlanan gerçek kişiler ile ilgili olduğundan 95/46 sayılı Direktif 2(a) maddesi ve GVKT 4(1) maddesi anlamında kişisel veri teşkil etmektedirler. Bu bilgilerin beyan sahibinin mesleki faaliyeti bağlamında sunulmuş olması, kişisel veri olarak nitelendirilemeyecekleri anlamına da gelmez. (9 Mart 2017 tarihli, Manni Kararı, [C-398/15](#), [EU:C:2017:197](#), [34. Paragraf](#) ve alıntılanan içtihat). Ayrıca eklemek gerekir ki kişisel verilerin bir internet sayfasına yüklenmesi, 95/46 sayılı Direktifin 2(b). maddesi ve GVKT'nin 4(2). maddesi uyarınca veri işleme anlamına gelmektedir (Bu amaçla bkz: 1 Ekim 2015 tarihli, Weltimmo Kararı, [C-230/14](#), [EU:C:2015:639](#), [37. paragraf](#)). Baş Etik Komisyonu 95/46 sayılı Direktif 2(d) ve GVKT 4(7) maddeleri anlamında veri sorumlusudur (Bkz. kıyasen, 22 Haziran 2021 tarihli, Latvijas Republikas Saeima Kararı, (Ceza Noktaları) [C-439/19](#), [EU:C:2021:504](#), [101. paragraf](#)).
- 66 Bu açıklamalardan sonra, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7. ve 8. maddeleri ışığında okunan 95/46 sayılı Direktif madde 7 ve GVKT madde 6'nın, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 10. maddesindeki yayın gibi, kamu fonu/bütçesi alan herhangi bir kuruluşun başkanının vermesi gereken şahsi menfaat beyanında belirtilen kişisel verilerin bir kısmının internet ortamında yayınlanmasına engel olup olmadığı incelenmelidir.
- 67 95/46 sayılı Direktif'in 7. maddesi ve GVKT 6(1) maddesinin ilk alt paragrafı, kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygun olarak kabul edilebileceği durumların kapsamlı ve kısıtlayıcı bir listesini içermektedir. Bu sebeple, işlemenin bu kapsamda değerlendirilebilmesi için, bir diğer deyişle hukuka uygun işleme için, anılan hükümlerde belirtilen şartlardan birinin kapsamında kalması gerekmektedir. (Bu amaçla bkz. 22 Haziran 2021 tarihli, Latvijas Republikas Saeima kararı (Ceza noktaları), C-439/19, EU:C:2021:504, [99. paragraf](#) ve alıntılanan içtihat).
- 68 95/46 sayılı Direktif'in 7(e) maddesi ve GVKT 6(1) maddesi uyarınca -ki sevk eden mahkemenin de ilk sorusunda bahsettiği- veri işleme, kamu yararına yürütülen bir görev kapsamında veya veri sorumlusu tarafından resmi bir yetkinin kullanılması amacıyla gerçekleştiriliyorsa hukuka uygundur. Buna ek olarak, mahkemenin ön karar talebi gerekçesi

ile atıfta bulunduğu 95/46 sayılı Direktif'in 7(c) maddesi ve GVKT 6(1)(c) hükümleri uyarınca, veri sorumlusunun tabi olduğu hukuki bir yükümlülüğe uyması için gerekli olan veri işleme de ayrıca yasal kabul edilmektedir.

- 69 GVKT 6(3) maddesi, veri işlemenin hukuka uygun kabul edildiği bu iki durum bağlamında, veri işlemenin AB Hukuku'na veya veri sorumlusunun tabi olduğu Üye Devlet hukuku uyarınca gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmektedir ve veri işlemenin bu yasal dayanağı, kamu yararı amaçlarına uygun ve orantılı bir işleme olmak durumundadır. Bu gereklilikler, Avrupa Temel Haklar Bildirgesi 52(1). maddesinden kaynaklanan gerekliliklerin bir görünümü olduğundan, bunlar sonraki tarihli hüküm ışığında yorumlanıp değerlendirilmeli ve 95/46 sayılı Direktif'in 7(c) ve (e) maddeleri değişen koşullara göre uyarlanmak durumundadır.
- 70 Sahiden de Avrupa Temel Haklar Bildirgesi'nin 7. ve 8. maddelerince koruma altına alınan özel hayata saygı ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel hakların mutlak haklardan olmadığı, fakat toplumdaki gördüğü işlev de dikkate alınarak diğer temel haklar karşısında ağırlık verilmesi gerektiği akılda tutulmalıdır. Bu sebeple, temel haklara, Avrupa Temel Haklar Bildirgesi'nin 52(1). maddesi uyarınca temel hakların özüne dokunulmaksızın ve orantılılık/ölçülülük ilkesine uyulduğu sürece kanunlarda öngörülen sınırlamalar getirilebilmektedir. Orantılılık ilkesi uyarınca, sınırlamalar ancak gerekli olduğu durumlarda ve Avrupa Birliği tarafından tanınan kamu yararına uygun olarak veya başkalarının hak ve özgürlüklerini koruma gereğini gerçekten de sağladığı takdirde getirilebilir. Şu ana dek bahsedildiği gibi bu sınırlamalar yalnızca gerekli olduğu ölçüde uygulanmalı ve müdahalenin esin kaynağı mevzuat söz konusu tedbirin ne olduğunu ve nasıl uygulanması gerektiğini açık ve kesin şekilde belirten kurallar koymalıdır. (22 Haziran 2021 tarihli, Latvijās Republikas Saeima (Ceza noktaları) kararı, C-439/19, EU:C:2021:504, [105. Paragraf](#) ve atıf yapılan içtihat).
- 71 Mevcut hâlde, kamu bütçesi/fonu alan herhangi bir kuruluş başkanının, şahsi menfaat beyannamesinde belirtilen kişisel verilerinin bir kısmının Baş Etik Komisyonu'nun internet sitesinde yayınlanmasının Üye Devlet hukukunun bir parçası olduğu ve kamu fonu alan herhangi bir kuruluş başkanının bir mevzuat hükmünün sonuçlarına katlanması gerektiği de göz önüne alındığında, Baş Etik Komisyonu'nun tabi olduğu Üye Devlet hukukuna -yani Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 10. maddesine- göre veri işlemenin veri sorumlusu olarak bu makam üzerinde bağlayıcı olan hukuki bir yükümlülüğe uymak için gerekli olduğu ve bu nedenle, 95/46 sayılı Direktif'in 7(c). maddesinde ve GVKT'nin 6(1). maddesinin birinci alt paragrafının (c) bendinde öngörülen duruma girdiği anlaşılmaktadır. Bu anlamda, bu veri işlemenin aynı zamanda 95/46 sayılı Direktif'in 7(e). ve GVKT 6(1)(e). maddelerinde öngörülen duruma da girip girmediğini tespit etmeye gerek bulunmamaktadır.
- 72 Ayrıca, işbu mevcut karardaki 63.paragraftan da anlaşılacağı üzere, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 10. Maddesi, kişisel verilerin korunması hakkının kullanılması

hakkındaki sınırlamanın kapsamını tanımlaması sebebiyle, bu madde ile getirilen müdahalenin, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 52(1). maddesi çerçevesinde öngörüldüğü kabul edilmelidir. (Bu amaçla bkz. 24 Şubat 2022 tarihli, Valsts ieņēmumu dienests (Kişisel verilerin vergilendirme amacıyla işlenmesi hakkında) kararı, [C-175/20](#), [EU:C:2022:124](#), [54. paragraf](#))

- 73 Ancak, işbu kararın 69. paragrafında da belirtildiği gibi, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 10. maddesi -ana davada söz konusu veri işlemenin hukuki dayanağı olarak- Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 52(1). maddesi ve GVKT'nin 6(3). Maddesindeki diğer gereklilikleri de karşılamalıdır, öyle ki kamu yararı hedefine uygun ve hedeflenen amaçla orantılı olmalıdır.
- 74 Mevcut hâlde, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 1. maddesinden anlaşılmaktadır ki şahsi menfaat beyanlarının şeffaflığı ilkesi benimsenmiştir. Bu yasa, kamuda çalışan kişiler tarafından kararlar alındığında, bu kararların tarafsızlığını güvence altına almak ve kamu hizmetinde yolsuzluğun ortaya çıkmasını/yayılmasını önlemek gibi amaçları taşımaktadır.
- 75 Kamu sektöründe çalışan karar vericilerin dürüstlük ve tarafsızlığına yönelik güvenceleri kuvvetlendirmeye, menfaat çatışmalarını önlemeye ve nihayet kamu sektöründeki yolsuzlukla mücadeleyle yönelik bu türden hedefler inkâr edilemeyecek bir biçimde kamu yararına yönelik hedefler olup meşru bir zemindedir.
- 76 Gerçekten de kamu sektörü karar vericilerinin görevlerini tarafsız ve objektif bir şekilde yerine getirmelerini sağlamak ve bunların şahsi menfaatleri ile ilgili meselelerden etkilenmesini önlemek, kamu işlerinin ve kamu mallarının düzgün bir şekilde yönetilmesini garanti etmek amacıyla taşımaktadır.
- 77 Ayrıca, yolsuzlukla mücadele, üye ülkelerin hem uluslararası hem de AB düzeyinde gerçekleştirmeyi hedefledikleri bir amaçtır.
- 78 Bilhassa, AB düzeyinde, üye ülkeler, Avrupa Toplulukları yetkililerinin veya Avrupa Birliği üye ülkeleri yetkililerinin dahil olduğu yolsuzlukların önlenmesi için Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'ne katılmıştır. Bu Sözleşme uyarınca, Üye ülkeler hem aktif hem de pasif yolsuzluğun suç olmasını sağlamak için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.
- 79 Uluslararası düzeyde, BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'nin 1. maddesi, bu Sözleşme'nin amacının yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzluğun daha verimli ve etkili bir şekilde önlenmesi ve kamu işlerinin/mallarının bütünlük, hesap verilebilirlik ilkeleri dahilinde ve uygun şekilde yönetilmesini teşvik etmek ve kuvvetlendirmek olduğunu ifade etmektedir. Bu gaye ile Sözleşme'nin 7(4). maddesi şunu ifade etmektedir: 'Her bir Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, şeffaflığı teşvik edici ve çıkar çatışmalarını önleyici sistemleri kabul etmek, korumak ve güçlendirmek için çaba sarf edecektir.'

- 80 Yukarıdaki değerlendirmelerden, kişisel verilerin Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun uyarınca işlenmesinin Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi 52(1). maddesi anlamında Avrupa Birliği tarafından tanınan kamu yararına yönelik amaçları ve kamu yararına olan ve bu nedenle de GVKT'nin 6(3). maddesi anlamında hukuka uygun olan amaçları karşılamaya yönelik olduğu anlaşılmaktadır.
- 81 Sonuç olarak, bu hükümlere uygun olarak, işbu kararın 74 ve 75. paragraflarında atıfta bulunulan amaçlar, özellikle söz konusu sınırlamaların bu amaçları gerçekten karşıladığını ve orantılı olduğunu ortaya koymaktadır.
- 82 Bu durumda, kamu fonu/bütçesi alan herhangi bir kuruluş başkanının sunması gereken şahsi menfaat beyannamesinde yer alan kişisel verilerin bir kısmının Baş Etik Komisyonu'nun web sitesine çevrimiçi olarak bulundurulmasının Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 1. maddesinde tanımlanan kamu yararı hedeflerine ulaşmak için uygunluğu ve bu hedeflere ulaşmak için gerekli olanın ötesine geçip geçmediği değerlendirilmelidir. (Bkz, kıyasen, 22 Haziran 2021 tarihli, Latvijas Republikas Saeima (Ceza noktaları) kararı, C-439/19, EU:C:2021:504, [109. Paragraf](#)).
- 83 Evvela, şahsi menfaat beyanlarında yer alan kişisel verilerin Baş Etik Komisyonu'nun internet sitesinde yayınlanmasının, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 1. maddesinde tanımlanan kamu yararı amacına ulaşmak gayesi ile olup olmadığı sorusuna ilişkin olarak, kamu sektörü karar vericilerinin şahsi menfaat beyanlarında yer alan bazı kişisel verilerin çevrimiçi olarak yayınlanmasının, görevlerinin ifasını etkileyebilecek olası çıkar çatışmalarının ortaya çıkmasını sağlaması bakımından, bu kişileri tarafsız davranmaya teşvik edecek nitelikte olduğu belirtilmelidir. Bu nedenle, şeffaflık ilkesinin bu şekilde uygulanması, menfaat çatışmalarını ve yolsuzluğu önler, kamu sektörü karar vericilerinin hesap verilebilirliğini artırır ve dolayısı ile toplum nezdindeki güvenlerini güçlendirici etkiye sahiptir.
- 84 Buna göre, ana davadaki söz konusu önlem, izlenen kamu yararı hedeflerine ulaşmaya katkı vermek noktasında uygun görünmektedir.
- 85 Bundan sonraki gereklilik şartı yönünden ise, GVKT'nin resital bölümünün 39. maddesince, kamu yararı hedefine, ilgili kişilerin temel haklarını daha az kısıtlayıcı farklı yollarla makul bir şekilde ulaşamadığı durumlarda bu gerekliliğin karşılandığı düşünülebilir. Bilhassa özel hayata saygı ve Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7.ve 8. maddelerince güvence altına alınan kişisel verilerin korunması hakkı gibi bu türden verilerin korunması ilkesine ilişkin istisnalar ve sınırlamalar yalnızca gerekli olduğu ölçüde uygulanmalıdır (Bu amaçla bkz: 22 Haziran 2021 tarihli, Latvijas Republikas Saeima (Ceza noktaları) kararı, C-439/19, EU:C:2021:504, [110. Paragraf](#) ve atıf yapılan içtihat). Sonuç olarak, ana davada, kamu görevinde bulunan kişilerin dürüstlüğünü ve tarafsızlığını güçlendirerek kamu sektöründeki menfaat çatışmalarını ve yolsuzluğu önleme amacınının, kamudan fon alan kurumların

başkanlarının kişisel verilerinin korunması ve yaşamına daha az kısıtlayıcı başka önlemlerle de makul bir şekilde elde edilip edilemeyeceği tespit edilmelidir.

- 86 Söz konusu değerlendirme, menfaat çatışmalarını önlemek ve yolsuzlukla mücadele etmek için tasarlanmış diğer önlemlerin varlığı gibi ilgili üye devlete özel olgular ve hukuk ışığında gerçekleştirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu hizmetindeki yolsuzluğun kapsamı/büyüklüğü, beyan sahibi tarafından verilen söz konusu bilgilerin niteliği, beyan sahibinin hiyerarşik konumu ve görevinin önemi, kamudan alınan fon ve bütçenin taahhüt ve yönetimi de ilgili parametrelerce değerlendirilmelidir.
- 87 Somut olayda, ilk olarak, sevk eden mahkemenin, işbu kararın 43. paragrafından da anlaşılacağı üzere, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkındaki Kanun'un 5. ve 22. maddelerinde belirtilen organlara, kişisel menfaatlerini beyan etme yükümlülüğü getirilmesinin ve bu beyanın içeriği ile uygunluğunun denetim organlarınca denetlenmesinin, bu kanunla hedeflenen çıkar çatışmalarının veya kamu sektöründe yolsuzluğun önlenmesi gibi amaçlara ulaşılmasına katkı sağlayacağı kanaatinde olduğu anlaşılmaktadır.
- 88 Sevk eden mahkeme tarafından yapılan açıklamalara göre, Baş Etik Komisyonu'nun ana davada şahsi menfaat beyanlarının yayınlanmasını haklı çıkarmak için öne sürdüğü temel argümanlardan biri, tüm beyanların etkin bir şekilde kontrol edilmesi için yeterli insan kaynağına sahip olmamasıdır.
- 89 Ancak, kamu idarelerine tahsis edilmiş insan kaynağı eksikliğinin hiçbir durumda Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin güvence altına aldığı temel haklara müdahaleyi haklı kılacak meşru bir zemin oluşturmayacağı da belirtilmelidir.
- 90 Aynı zamanda, kamudan fon/bütçe alan kurum başkanlarının, tıpkı bu Kanununun 10(1). maddesinde sayılan diğer kamu görevlileri gibi, Kanunun emrettiği kamuya açıklama yapma yükümlülüğünün, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde belirtilen kamu yararının sağlanması için kesin olarak gerekli olup olmadığı sorusu da ortaya çıkmaktadır.
- 91 Bu bağlamda, Litvanya Hükümeti, mahkeme huzurunda, ulusal hukuk uyarınca mevcut olan söz konusu görevlilerin tarafsız olduklarına dair beyan verme yükümlülüğünün Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun ile hedeflenen amaçlara ulaşılması için yeterli olduğunu, dolayısıyla, değişikliğe uğradığı 01.01.2020 tarihine kadar yürürlükte olan 10. maddenin bu kişilere uygulanmasının hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için gerekli olanın ötesine geçtiğini belirtmiştir.
- 92 İkinci olarak, ana davanın konusu olan söz konusu özel verilerin yayınlanması, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un takip ettiği hedeflere ulaşmak için gerekli olsa bile, potansiyel olarak sınırsız sayıda kişinin söz konusu kişisel verilere erişebileceği belirtilmelidir.

Ancak, Mahkeme önündeki belgelerden, Litvanya yasama organının bu hükmü kabul ederken, bu verilerin herhangi bir erişim kısıtlaması olmaksızın internette yayınlanmasının kesinlikle gerekli olup olmadığını veya Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun tarafından izlenen hedeflere, bu verilere erişebilecek kişi sayısı sınırlandırılmış olsaydı aynı derecede etkili bir şekilde ulaşıp ulaşılamayacağını incelediği açıkça görülmektedir.

- 93 Üçüncüsü, her halükârda, veri işlemenin gerekliliğine ilişkin koşulun 95/46 sayılı Direktifin 6(1)(c). maddesinde ve GVKT'nin 5(1)(c). maddelerinde yer alan 'veri minimizasyonu' ilkesi ile bağlantılı olarak incelenmesi gerektiği, yani kişisel verilerin işlendikleri amaçlarla ilgili olarak yeterli, ilişkili ve gerekli olanlarla sınırlı olması gerektiği akılda tutulmalıdır. (Bkz: 11 Aralık 2019 tarihli, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA kararı, [C-708/18](#), [EU:C:2019:1064](#), 48. paragraf)
- 94 Bu nedenle, yalnızca yayınlanması kamu görevlilerinin dürüstlük ve tarafsızlığına, menfaat çatışmalarını önlemeye ve kamu sektöründeki yolsuzlukla mücadeleye ilişkin güvenceleri fiilen güçlendirmeye muktedir olan veriler, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun Madde 10(1)'de belirtilen şekilde işlemeye tabi tutulabilir.
- 95 Mevcut olayda, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 10(2). maddesinden ve Mahkeme'nin bilgi talebine cevaben sevk eden mahkeme tarafından yapılan açıklamalardan açıkça anlaşılmaktadır ki bu Kanunun 6(1). maddesi uyarınca şahsi menfaat beyanında belirtilmesi gereken verilerin çoğunluğunun (ilgili kişilerin kimlik numaraları hariç) Baş Etik Komisyonunun internet sitesinde yayınlanması amaçlanmıştır.
- 96 Kamu sektöründeki çıkar çatışmalarını ve yolsuzluğu önlemek amacıyla, beyan sahibinin kimliğinin tespit edilmesini sağlayacak bilgilerin ve beyan sahibinin eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partnerinin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin şahsi menfaat beyanında belirtilmesi uygun olabilir. Kamu fonu alan bir kuruluş başkanının eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partneri ile yakın akrabalar veya beyan sahibi tarafından bilinen ve aralarında bir ihtilafa yol açabilecek diğer kişilerle ilgili verilerin çevrimiçi olarak kamuya açıklanmasının, umulan amaç için kesinlikle gerekli olanın ötesine geçtiği görülmektedir. Başsavcı'nın Görüşünün 66. maddesinde görüldüğü gibi, beyannamenin yayınlanmasına ilişkin olarak, bu kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak eş, birlikte yaşanan kişi veya partnere yalnızca jenerik olarak atıfta bulunulması durumunda, varsa bu kişilerin şahsi menfaatlerinden de bahsedilmesinin, beyannamenin yayınlanması ile erişilmek istenen hedeflere ulaşılmasını engelleyeceği açıkça ortaya konulmamıştır.
- 97 Ayrıca, beyan sahibinin değeri 3.000 Euro'dan fazla olan işlemlerin listesinin sistematik olarak çevrimiçi yayınlanması, izlenen hedefler ışığında kesinlikle gerekli görünmemektedir.
- 98 Son olarak, kamu yararı amacının söz konusu haklara karşı uygun bir şekilde dengelenmesi suretiyle alınan tedbirden etkilenen temel haklarla dengelenmesi gerektiği gerçeği dikkate

alınmadan kamu yararına ulaşılamayacağı gerçeği unutulmamalıdır (5 Nisan 2022 tarihli, An Garda Síochána ve Diğerleri kararı, [C-140/20](#), EU:C:2022:258, 52. paragraf). Sonuç olarak, ana davada söz konusu veri işleme faaliyetinin orantılılığının değerlendirilmesi amacıyla, veri işlemeyle birlikte özel hayata saygı ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel haklara yapılan müdahalenin ciddiyetinin ölçülmesi ve işleme yoluyla izlenen kamu yararı amacının önemi ile müdahalenin ciddiyeti arasında orantı olup olmadığını belirlemek gerekmektedir.

- 99 Bu müdahalenin ciddiyetini değerlendirmek için, diğer hususların yanı sıra, söz konusu kişisel verilerin niteliği, özellikle bu verilerin özel nitelikte kişisel veri olup olmadığı, işlemenin niteliği ve özel yöntemleri içerip içermediği, söz konusu verilere erişen kişilerin sayısı ve erişim yöntemleri dikkate alınmalıdır (Bkz. 11 Aralık 2019 tarihli, Asociația de Proprietari M5A-Scara A kararı, [C-708/18](#), EU:C: 2019:1064, 57. paragraf).
- 100 Mevcut durumda, ilk olarak, beyan verenin eşi, birlikte yaşadığı kişi, partneri, yakın akrabaları, beyan veren tarafından tanınan ve pozisyonu itibarıyla çıkar çatışmasına sebebiyet verebilecek kişiler ile 3.000 Euro'dan fazla işlemlerin tarafı olan kişiler, özel hayatlarına ilişkin isimleri belli olarak ve bir takım hassas veriler ile birlikte (örneğin cinsel yönelimleri) çevrimiçi olarak kamuoyuna duyuruda bulunmaktadır. Ayrıca, kamu sektöründe karar verici sıfatıyla beyan sahibi dışındaki kişilere ilişkin isim içeren kişisel verilerin bu şekilde kamuya açıklanması öngörüldüğünden, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 10. maddesi uyarınca kişisel verilerin işlenmesi, bir kamu görevlisinin yetkilerine sahip olmayan ve haklarındaki verilerin işlenmesi, bu Kanunun öngördüğü amaçlara ulaşılması için beyan sahibinin verilerinin işlenmesi için zorunlu olduğu kişileri olduğu gibi zorunlu olmadığı kişileri de kapsamaktadır.
- 101 Böyle bir ihlalin ciddiyeti, ana davada olduğu gibi yayımlanan kişisel verilerin kümülatif etkisi ile daha da artabilir, çünkü bunların birleştirilmesi, ilgili kişilerin özel hayatlarının özellikle ayrıntılı bir resminin oluşturulmasına olanak tanır (Bu amaçla bkz. 26 Temmuz 2017 tarihli 1/15 Görüşü (EU-Kanada PNR Anlaşması), [EU:C:2017:592](#), 128. paragraf).
- 102 İkinci olarak, bu işlemenin, bu kişisel verileri internet üzerinden tüm kamuya ve dolayısıyla potansiyel olarak sınırsız sayıda kişiye serbestçe erişilebilir kılma etkisine sahip olduğu tartışmasızdır.
- 103 Sonuç olarak, Kamu sektöründeki çıkar çatışmalarını ve yolsuzluğu önlemeye yönelik kamu yararı amacı ile ilgisi olmamasına rağmen, beyan sahibinin ve aile üyelerinin kişisel, maddi ve mali durumu hakkında bilgi edinmek isteyen kişiler tarafından, bu işleme sayesinde bu kişisel verilere serbestçe erişilebilmektedir (bu bağlamda bkz. 22 Haziran 2021 tarihli, Latvijas Republikas Saeima kararı, [C-439/19](#), [EU:C:2021:504](#), 118. paragraf).
- 104 Bu nedenle, Başsavcı'nın Görüşününün 78. maddesinde görüldüğü gibi, bu verilerin yayınlanması, örneğin ilgili kişileri tekrarlanan hedefli reklamlara ve ticari satış propagandalarına ve hatta suç faaliyeti risklerine maruz bırakabilir.

- 105 Bu nedenle, bu kararın 100. paragrafında atıfta bulunulan kişisel verilerin ana davada söz konusu olduğu gibi işlenmesinin, ilgili kişilerin özel hayata saygı gösterilmesine ve kişisel verilerinin korunmasına ilişkin temel haklarına ciddi bir müdahale oluşturduğu kabul edilmelidir.
- 106 Bu müdahalenin ciddiyeti, kamu sektöründeki çıkar çatışmalarını ve yolsuzluğu önleme amaçlarının önemi dikkate alınarak ölçülmelidir.
- 107 Bu bağlamda Mahkeme, Avrupa Birliği içinde yolsuzlukla mücadele amacının önemine işaret etmek amacıyla, Komisyon'un Konsey'e ve Avrupa Parlamentosu'na sunduğu 3 Şubat 2014 tarihli 'AB Yolsuzlukla Mücadele Raporu' başlıklı (COM(2014) 38 nihai) raporunun içeriğinin dikkate alınmasının yararlı olduğu kanaatinde. Yolsuzluğun, iyi yönetişime, kamu bütçesinin doğru yönetimine ve rekabetçi piyasalara zarar verdiği, ekonomik büyümeyi frenlediği, sosyal adaleti, hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi baltaladığı, vatandaşların demokratik kurumlara güvenini sarstığı ortaya konulmaktadır. Rapor, Avrupa Birliği'nin tamamının Üye Devlete bağlı olarak az ya da çok bu olgudan etkilendiğini belirtmektedir.
- 108 Benzer şekilde, Avrupa Konseyi tarafından kabul edilen Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi'nin resital bölümünün 4. maddesine göre, yolsuzluk, 'hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan haklarına [tehdit] içermekte, iyi yönetişime, adalete ve sosyal adalete zarar vermekte, rekabeti bozmakta, ekonomik gelişmeyi engellemekte ve demokratik kurumların istikrarını ve toplumun ahlaki temellerini tehlikeye atmaktadır'.
- 109 Yukarıdakiler ışığında, Avrupa Birliği'nde yolsuzlukla mücadelenin büyük önem taşıdığı yadsınamaz.
- 110 Bu bağlamda, kamu sektöründeki menfaat çatışmalarını ve yolsuzluğu önlemeye yönelik kamu yararı amaçlarına karşı şahsi menfaat beyanlarında yer alan kişisel verilerin yayınlanmasından kaynaklanan müdahalenin ölçülmesi, diğerlerinin yanı sıra, İlgili Üye Devletin kamu hizmeti içindeki yolsuzluk olgusunun gerçekliği ve boyutu ile ilintilidir. Dolayısıyla bir yanda bu hedeflere yönelik yapılacak ölçümün sonucu, diğer yanda ilgili kişinin özel hayata saygı ve kişisel verilerin korunması hakları her üye devlet için aynı olmayabilir (Bkz, kıyasen, 24 Eylül 2019 tarihli, Google (bölgesel kapsama referans yapılmaksızın) kararı, [C-507/17](#), EU:C:2019:772, 67. Paragraf).
- 111 Ayrıca, bu kararın 86'ncı paragrafının devamında olduğu gibi, bu dengeleme uygulamasının amacına uygun olarak, diğer hususların yanı sıra, yayımlanmakta olan kişisel verilere yönelik kamu yararının, beyan sahibinin yürüttüğü görevlerin önemine, özellikle hiyerarşik konumuna, kamu idaresinin yetkilerinin kapsamına, kamu fonlarının taahhüdü ve yönetimiyle ilgili olarak kendisine tanınan yetkilere göre değişebileceği gerçeği dikkate alınmalıdır. (bkz. Kıyasen, 13 Mayıs 2014 tarihli, Google İspanya ve Google kararı, [C-131/12](#), EU: C:2014:317, 81. Paragraf).

- 112 Açıklandığı üzere, kamu fonu alan herhangi bir kuruluş başkanının şahsi menfaat beyanında yer alan kişisel verilerin çoğunluğunun çevrimiçi olarak yayınlandığının tespit edilmesi, ana davada söz konusu olduğu gibi, uygun bir denge sağlanmasının koşullarını karşılamamaktadır. Bu tür çevrimiçi yayınlar, Bildirge'nin 7. ve 8. Maddelerinde güvence altına alınan temel haklara çok daha ciddi bir müdahale anlamına geleceğinden Baş Etik Komisyonu tarafından beyanın içeriğinin kontrol edilmesi yükümlülüğü ile birlikte beyan verenin beyan etme yükümlülüğü birlikte değerlendirildiğinde, ilgili Üye Devletin beyannameyi denetlemekle yükümlü organa, somut olayda Baş Etik Komisyonu'na, kamu yararı amacına ulaşılabilmesi için gerekli araç ve imkanları sağlaması gerekir. Bu olmaksızın, menfaat çatışmalarını önlemek ve yolsuzlukla mücadele amacıyla tüm bu verilerin yayınlanmasından elde edilen herhangi bir fayda ile temel haklara müdahale arasında denge sağlanamaz.
- 113 Ayrıca, Mahkeme önündeki belgelerde, bu kararın 103 ve 104. Paragraflarında atıfta bulunulan riskler gibi, kötüye kullanma risklerine karşı güvencelerin ana davadaki ihtilafa uygulanan ulusal mevzuat tarafından sağlandığını gösterir bir unsur da bulunmadığını tespit etmiştir.
- 114 Bununla birlikte, beyan sahibinin -veya ismi belirtilmeksizin eşinin, birlikte yaşadığı kişinin, partnerinin- girişimlere, ortaklıklara, kuruluşlara, derneklere veya vakıflara üyeliği, yahut kendi namlarına ticari faaliyet göstermeleri ya da bir şirketin ortağı olmaları gibi bilgilerle şeffaflaştırılan menfaatlerinin, kamu fonlarının yönetiminde yer alan ve karar vermeye yetkisiyle donatılmış bu kişilerin ekonomik bağımsızlığı konusunda vatandaşlar veya finansal işletmeler nezdinde gerçeğe uygun bir intiba bırakmaya elverişli olduğu kabul edilmelidir. Ayrıca, yakın akrabalar dışında alınan ve değeri 150 Euro'yu geçen hediyelere ilişkin veriler, yolsuzluk eylemlerinin varlığını ortaya koyabilecek niteliktedir.
- 115 Beyan sahibinin karar verme yetkisinin kapsamı ışığında, adil bir denge kurulması ve veri minimizasyonu ilkesine uyulması kaydıyla, şahsi menfaat beyanında yer alan bu tür verilerin yayınlanması, kamu görevlilerinin dürüstlük ve tarafsızlığına ilişkin güvenceleri güçlendirir, menfaat çatışmalarının önlenmesi ve yolsuzlukla mücadele açısından bu tür bir şeffaflık fayda sağlar.
- 116 Yukarıdaki tüm değerlendirmelerin ışığında, ilk sorunun cevabı, beyan sahibinin eşi, birlikte yaşadığı kişi, partneri, yakın akrabaları, çıkar çatışmasına sebebiyet verebilecek tanıdıkları ve son 12 ay içerisinde 3.000 Euro'yu aşan işlemlerinin tarafları hakkındaki bilgileri içeren şahsi menfaat beyanının çevrimiçi olarak yayınlanmasını öngören ulusal mevzuatın, Bildirge'nin 7, 8 ve 52(1). Maddeleri ışığında, 95/46 nolu Direktif'in 7 (c) maddesine ve GVKT'nin 6(1) maddesi ve 6(3) maddesinin ilk alt paragrafın(c) bendine aykırı olduğu yönündedir.

İkinci soru

- 117 Sevk eden mahkeme, ikinci sorusuyla, özünde, 95/46 sayılı Direktifin 8(1). maddesinin ve GVKT'nin 9(1). maddesinin, beyanları internet sitesinde yayınlayan kamu kurumu açısından

şu şekilde yorumlanıp yorumlanmayacağını sormaktadır: Bir gerçek kişinin siyasi görüşlerini, sendika üyeliğini veya cinsel yönelimini dolaylı olarak ifşa eden kişisel verilerin, kişisel menfaat beyanlarının içeriğinde yer alması halinde, bu beyanları sitesinde yayınlayan, toplayan ve kontrol eden kamu kurumu, bu hükümlerin amacı kapsamında özel nitelikteki kişisel verileri işlemiş sayılacak mıdır?

- 118 95/46 sayılı Direktif'in 8(1). maddesi ve GVKT'nin 9(1). maddesi, diğerlerinin yanı sıra, ırk veya etnik köken, siyasi görüşler, dini veya felsefi inançlar veya sendika üyeliğini içeren kişisel verilerin işlenmesini ve gerçek bir kişinin cinsel hayatı veya cinsel yönelimine ilişkin verilerin işlenmesini yasaklamaktadır. Bu maddelerin başlığına göre, bunlar özel nitelikli kişisel veri kategorileri olup, bu tür veriler aynı zamanda söz konusu Direktif'in resital bölümünün 34. maddesinde ve GVKT'nin resital bölümünün 10. maddesinde 'hassas veri' olarak sınıflandırılmaktadır.
- 119 Mevcut durumda, sevk eden mahkeme, Menfaatlerin Uzlaştırılması Hakkında Kanun'un 10(1). maddesi uyarınca yayınlanması zorunlu olan kişisel veriler, niteliği gereği 95/46 sayılı Direktif ve GVKT açısından hassas veriler olmasa da sevk eden mahkeme, beyan sahibinin eşi, birlikte yaşadığı kişi veya partnerine dair isimle birlikte paylaşılan verilerden, beyan sahibinin ve eşinin, birlikte yaşadığı kişinin veya partnerinin cinsel hayatı veya cinsel yönelimi ile ilgili belirli bilgilerin çıkarılabileceği görüşündedir.
- 120 Bu itibarla, 95/46 sayılı Direktif'in 8(1). maddesinin ve GVKT'nin 9(1). maddesinin amacı doğrultusunda, karşılaştırma veya çıkarım içeren düşünsel bir işlem [*intellectual operation*] vasıtasıyla gerçek bir kişinin cinsel yönelimini ortaya çıkarabilecek nitelikteki verilerin özel nitelikte kişisel veri kategorisine girip girmediği tespit edilmelidir.
- 121 Yerleşik içtihatlarla göre, AB hukukunun bir hükmünü yorumlamak amacıyla, hükmün sadece lafzını değil, aynı zamanda bağlamını ve bir parçası olduğu mevzuatın hedeflerini de dikkate almak gerekir (Bkz: 21 Aralık 2021 tarihli, Banka Melli Iran kararı, [C-124/20](#), EU:C:2021:1035, 43. paragraf ve anılan içtihat).
- 122 95/46 sayılı Direktif'in 8(1). maddesi uyarınca, Üye Devletler, ırk veya etnik köken, siyasi görüşler, dini veya felsefi inançlar, sendika üyeliği 'açığa çıkartan' [*reveal*] kişisel verilerin işlenmesini ve sağlık veya cinsel yaşamla 'ilgili' verilerin işlenmesini yasaklayacaktır. GVKT'nin 9(1) maddesi uyarınca, diğerlerinin yanı sıra, ırk veya etnik kökeni, siyasi görüşleri, dini veya felsefi inançları veya sendika üyeliğini 'açığa çıkartan' kişisel verilerin işlenmesi ve bir gerçek kişinin cinsel hayatı veya cinsel yönelimi ile ilgili verilerin veya sağlık ile 'ilgili' verilerin işlenmesi yasaklanmıştır.
- 123 Başsavcı'nın Görüşününün 85. maddesinde görüldüğü gibi, bu hükümlerde 'açığa çıkarmak' fiilinin kullanımı, yalnızca niteliği gereği hassas verilerin işlenmesini değil, aynı zamanda çıkarım yapmak veya çapraz referans ile karşılaştırmak gibi düşünsel bir işlemin ardından, bu

nitelikteki bilgileri dolaylı olarak ortaya koyan verilerin işlenmesini de ifade etmektedir. Öte yandan, ‘ilgili’ edatı ile, veri işleme faaliyetine bakıldığında ilgili veriler arasında daha doğrudan ve dolaysız bir bağlantının varlığına işaret ediliyor gibi görünmektedir.

- 124 Hassas veriler arasında ayırım yapılmasına sebep verebilecek bir yorum, özellikle ‘sağlıkla ilgili veriler’ başlıklı ve sağlık hizmetlerinin sunulması amacıyla işlenenler de dahil olmak üzere kişinin fiziksel veya zihinsel sağlığına ilişkin bilgileri ‘ortaya çıkardığını’ düzenleyen GVKT’nin 4(15). maddesine ve resital bölümünün sağlık verisinden kişinin geçmişteki, şimdiki veya gelecekteki fiziksel veya zihinsel sağlığına ilişkin bilgileri ‘ortaya çıkartan’ her türlü verinin anlaşılması gerektiğini düzenleyen 35. maddesi başta olmak üzere hassas verilere ilişkin hükümlerin bir bütün halinde değerlendirilmesine uygun düşmeyecektir.
- 125 Ayrıca gerçek kişilerin, kendilerini ilgilendiren kişisel verilerin işlenmesine ilişkin başta özel hayatları olmak üzere temel hak ve özgürlüklerinin yüksek düzeyde korunmasını sağlamak için işbu kararın 61. paragrafında belirtilen ‘özel nitelikli kişisel veri kategorileri’ ve ‘hassas veri’ kavramlarının geniş bir yorumu, 95/46 sayılı Direktif ve GVKT’nin amacı tarafından benimsenmiştir (Bu amaçla bkz. 6 Kasım 2003 tarihli, Lindqvist kararı, [C-101/01](#), EU:C:2003:596, 50. paragraf).
- 126 Ayrıca, aksine bir yorum, 95/46 sayılı Direktifin 8(1). maddesi ve GVKT’nin 9(1). maddesinin amacına, yani, veri işleme ile ilişkin olarak, özel hassasiyeti nedeniyle gelişmiş koruma sağlama amacına aykırı olacaktır. İşlenen veriler, 95/46 sayılı Direktifin resital bölümünün 33. maddesi ve GVKT’nin resital bölümünün 51. maddesinde de belirtildiği gibi, Bildirge’nin 7 ve 8’inci maddeleriyle garanti altına alınan özel hayata saygı ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel haklara özellikle ciddi bir müdahale teşkil edecektir (Bu amaçla bkz. 24 Eylül 2019 tarihli, GC ve Diğerleri kararı, (hassas verilere referans yapılmaksızın), [C-136/17](#), EU:C:2019:773, 44 Paragraf).
- 127 Sonuç olarak, söz konusu rejimin etkinliği ve sağlanması amaçlanan gerçek kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasından taviz verilmemesi halinde bu hükümler, bir gerçek kişiye ilişkin hassas bilgileri dolaylı olarak ortaya çıkarması mümkün olan kişisel verilerin işlenmesinin, bu hükümlerle öngörülen güçlendirilmiş koruma rejiminin dışında tutulduğu şeklinde yorumlanamaz.
- 128 Yukarıdaki tüm değerlendirmeler ışığında, ikinci sorunun cevabı, 95/46 sayılı Direktifin 8(1). maddesi ve GVKT’nin 9(1)m maddesinin, bir gerçek kişinin cinsel yönelimini dolaylı olarak açıklayan kişisel verilerin şahsi menfaat beyanlarının içeriğinin toplanması ve kontrol edilmesinden sorumlu kamu makamının internet sitesinde yayınlanmasının, bu hükümlerin amacı doğrultusunda özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi teşkil edeceği şeklinde yorumlanmalıdır.

Masraflar

129 Bu yargılamalar, ana davanın tarafları için ulusal mahkeme önünde derdest davanın bir adımı olduğundan, masraflara ilişkin karar o mahkemenin meselesidir. Bu tarafların masrafları dışında, Mahkeme'ye görüşlerin sunulması için katlanılan masraflar geri alınamaz.

Bu gerekçelerle, Mahkeme (Büyük Daire) şu şekilde karar verdi:

1. Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7, 8 ve 52(1). maddeleri ışığında okunduğunda, Kişisel Verilerin İşlenmesi Bakımından Bireylerin Korunmasına Ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına İlişkin 24 Ekim 1995 tarihli 95/46/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi'nin 7(c). maddesi ve 95/46/EC sayılı Direktifini yürürlükten kaldıran Gerçek Kişilerin Kişisel Verilerinin Korunması Ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına İlişkin 27 Nisan 2016 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 2016/679 (AB) 2016/679 sayılı Tüzüğü'nün (Genel Veri Koruma Tüzüğü) 6(1). maddesinin birinci alt paragrafı ve 6(3). maddesi uyarınca, kamu fonu alan herhangi bir kuruluş başkanının sunması gereken, özellikle, beyan sahibinin eşi, birlikte yaşadığı kişi, partneri, yakın akrabaları, çıkar çatışmasına sebebiyet verebilecek tanıdıkları ve son 12 ay içerisinde 3.000 Euro'yu aşan tasarruflarının tarafları hakkındaki, bu kişilerin isimleri dahil bilgileri içeren ilgili şahsi menfaat beyanının çevrimiçi olarak yayınlanmasını sağlayan ulusal mevzuat, hukuka aykırı olarak yorumlanmalıdır.
2. 95/46 sayılı Direktif'in 7(c) ve 2016/679 Sayılı Tüzük'ün 9(1) maddesi ve bu hükümleri amaçları doğrultusunda, bir gerçek kişinin cinsel yönelimini dolaylı olarak açıklayan kişisel verilerin, kişisel menfaat beyanlarının içeriğinin toplanmasından ve kontrol edilmesinden sorumlu kamu otoritesinin internet sitesinde yayınlanması, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi faaliyeti teşkil ettiği şeklinde yorumlanmalıdır.

*Dosyanın dili Litvanyaca'dır.

Kararın orijinali için bkz.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62020CJ0184&from=EN>

UYARI:

İşbu karar Çalışma Grubumuz tarafından resmi olmayan amaçlarla Türkçe diline çevrilmiştir. Çevirinin, yalnızca KOİOS Kişisel Verilerin Korunması Çalışma Grubu'na atıf yapılmak şartıyla kullanılması mümkündür.

Tarih:15.03.2023

Çeviren: Mustafa KESKİN-Zülküf KARADAĞ,
Gözden Geçiren: Eda TANRIVERDİ- H. Berk SÜRÜCÜ
Kübra İSLAMOĞLU BAYER – Aden Cennet KILIÇ